

กระทู้ถามที่ ๒๐๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๗

เรื่อง การแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๒ ของจังหวัดนครราชสีมา

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันเขตเลือกตั้งที่ ๒ ของจังหวัดนครราชสีมา เป็นเขตที่มีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จากสถิติจำนวนประชากรเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๖ นั้น ปรากฏว่ามีจำนวนประชากรสูงถึง ๕๗๐,๗๗๗ คน ซึ่งแบ่งได้ตามเขตอำเภอและกิ่งอำเภอ ดังนี้ คือ อำเภอปากช่องมีประชากรในเขตเทศบาล ๔๐,๖๘๖ คน และอยู่นอกเขตเทศบาล ๑๒๓,๒๐๔ คน อำเภอสีคิ้วมีจำนวนประชากร ๑๑๕,๐๕๖ คน อำเภอปักธงชัยมีจำนวนประชากร ๑๑๓,๕๗๕ คน อำเภอด่านขุนทดมีจำนวนประชากร ๑๔๐,๔๔๓ คน และกิ่งอำเภอวังน้ำเขียวมีจำนวนประชากร ๓๗,๘๑๓ คน

จากการที่เขตเลือกตั้งที่ ๒ ของจังหวัดนครราชสีมา มีประชากรเป็นจำนวนมาก การเตรียมการเลือกตั้งจึงต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูงทั้งๆ ที่งบประมาณที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับอนุญาตให้ใช้อยู่ในวงเงินจำกัดเพียง ๑ ล้านบาทเท่านั้นทุกเขต ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตนี้เป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังเป็นอุปสรรคต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการดูแลเอาใจใส่ประชากรในพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง จากเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายกำหนดการเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งไว้อย่างไร ทุกกระยะก็ขอทราบรายละเอียด

๒. ในการเลือกตั้งครั้งต่อไปกระทรวงมหาดไทยจะกำหนดแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดนครราชสีมาเพื่อให้เกิดความยุติธรรมและความเหมาะสมอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา

พรรคชาติพัฒนา

คำตอบกระทู้ถามที่ ๒๐๘ ร.

ของ พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
เรื่อง การแบ่งเขตเลือกตั้งที่ ๒ ของจังหวัดนครราชสีมา

ข้าพเจ้า พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดังนี้

ข้อ ๑ ที่ถามว่า กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายกำหนดการเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งไว้อย่างไร
ทุกระยะกี่ปี ขอทราบรายละเอียด

ขอเรียนว่า การเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งและระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งนั้น
กระทรวงมหาดไทยจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดและบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังนี้

๑. กระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งได้เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปเท่านั้น คือ กรณียุบสภาหรือการสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่ง
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสภา

๒. เขตเลือกตั้งจะเปลี่ยนแปลงหรือไม่ขึ้นอยู่กับจำนวนราษฎรทั้งประเทศ จำนวนราษฎรแต่ละ
จังหวัด จำนวนราษฎรแต่ละอำเภอเป็นหลัก ทั้งนี้ เพราะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๓๔ มาตรา ๑๐๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณหาจำนวนราษฎรต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หนึ่งคน และหลักเกณฑ์การคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมีไว้คือ

จำนวนราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐาน
การทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้าย
ก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง

๒.๑ จำนวนราษฎรต่อสมาชิก = _____
สภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (๓๖๐ คน)

๒.๒ จังหวัดที่มีจำนวนราษฎรต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยตามข้อ ๒.๑ ให้มีสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรได้ ๑ คน

๒.๓ เศษของจำนวนราษฎรที่เหลือจากการคำนวณตามข้อ ๒.๑ ของแต่ละจังหวัด ให้
นำมาจัดเรียงจากมากไปหาน้อย จังหวัดใดมีเศษของการคำนวณตามข้อ ๒.๑ เหลือมากที่สุดให้มี

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อีก ๑ คน เรียงลำดับเรียงไปจนครบจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสภา คือ ๓๖๐ คน ดังนั้น หากจำนวนราษฎรของทั้งประเทศหรือของแต่ละจังหวัด แต่ละอำเภอเปลี่ยนแปลงย่อมมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้ง

๓. นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐๑ และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖ ทวิ ยังได้กำหนดวิธีการกำหนดเขตเลือกตั้งไว้อีกว่า

๓.๑ จังหวัดใดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่เกิน ๓ คน ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

๓.๒ จังหวัดใดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกินกว่า ๓ คน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยให้แต่ละเขตมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่เกิน ๓ คน แต่ไม่น้อยกว่า ๒ คน

๓.๓ จังหวัดใดมีการแบ่งเขตเลือกตั้งกว่าหนึ่งเขต ต้องแบ่งเขตพื้นที่ของเขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกัน และต้องจัดอัตราส่วนของจำนวนราษฎรกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในแต่ละเขตให้ใกล้เคียงกัน

๓.๔ การกำหนดเขตเลือกตั้งให้กำหนดท้องที่ทั้งหมดของอำเภออยู่ในเขตเลือกตั้งเดียวกันในกรณีไม่อาจกระทำได้ จะแยกตำบลของอำเภอหนึ่งไปรวมกับอีกเขตเลือกตั้งหนึ่งที่มีพื้นที่ติดต่อกันก็ได้ แต่จะนำพื้นที่บางส่วนของตำบลหนึ่งไปรวมกับอีกเขตเลือกตั้งหนึ่งไม่ได้

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวตามข้อ ๓.๑ - ข้อ ๓.๔ จึงมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งเช่นกัน

๔. อย่างไรก็ตาม กระทรวงมหาดไทยได้ตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ในเรื่องนี้จึงได้มีหนังสือสั่งการเกี่ยวกับวิธีการแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยกำหนดข้อพิจารณาเพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่งเขตเลือกตั้งแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานครถือปฏิบัติ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ให้ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐๐ และ ๑๐๑ โดยยึดเขตเลือกตั้งเดิมเป็นหลักก่อน

๔.๒ จังหวัดใดที่ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มก็ควรใช้เขตเลือกตั้งเดิม

๔.๓ หลักความเป็นธรรม ซึ่งเมื่อจัดแบ่งเขตเลือกตั้งแล้วจะต้องสอดคล้องและเป็นสัดส่วนกันระหว่างจำนวนพื้นที่ ราษฎร การคมนาคมติดต่อกันระหว่างอำเภอและกิ่งอำเภอในเขตเดียวกัน โดยเน้นจำนวนราษฎรต่อจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคนที่คำนวณได้เป็นเกณฑ์โดยประมาณ และในแต่ละเขตของจังหวัดนั้นมีสัดส่วนจำนวนราษฎรใกล้เคียงกัน

๔.๔ หลักความเป็นระเบียบเรียบร้อยและไม่สับสน ซึ่งเมื่อจัดแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว ย่อม

เป็นการสะดวกในการปฏิบัติงานของทางจังหวัดและอำเภอ ประชาชนมีความพึงพอใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งและจำเขตเลือกตั้งของตนเองได้ว่าประกอบด้วยอำเภอ กิ่งอำเภออะไรบ้าง ไม่ทำให้ประชาชนสับสน พรรคการเมืองต่างๆ ที่ส่งสมาชิกสมัครส่วนใหญ่ก็ยอมรับในการแบ่งเขต

๔.๕ หลักภูมิศาสตร์ ซึ่งเมื่อจัดแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว จะมองเห็นภาพการแบ่งเขตภายในจังหวัดชัดเจน อำเภอ กิ่งอำเภอ ที่เป็นเกาะ ก็ควรอยู่ในเขตเดียวกันกับอำเภอและกิ่งอำเภอบนแผ่นดินใหญ่ที่ใกล้ที่สุด หรือการแบ่งเขตออกเป็นโซนๆ เช่น เป็นตอนบน หรือตอนล่างของจังหวัด ด้านตะวันออก หรือตะวันตกของจังหวัด เป็นต้น

ข้อ ๒ ที่ถามว่า ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป กระทรวงมหาดไทยจะกำหนดแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและความเหมาะสมอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอเรียนว่า ในการกำหนดแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปที่จะมีขึ้นในคราวต่อไปทุกครั้ง กระทรวงมหาดไทยยังคงยึดถือหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดโดยเคร่งครัดทุกประการในเขตเลือกตั้งทั้งประเทศ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้กล่าวมาแล้วในกระทู้ถามข้อ ๑ ข้างต้น เพื่อยังให้เกิดความเหมาะสม ความยุติธรรมที่สุด